

K๔๖๑๐๗๓๐๔ : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : สามก๊ก / วัดประเสริฐสุทธาวาส

ชูพล เอื้อชูวงศ์ : “สามก๊ก” จิตรกรรมฝาผนัง ในพระอุโบสถ วัดประเสริฐสุทธาวาส (“THE THREE KINGDOMS,” THE MURAL PAINTINGS INSIDE THE UBOSOT AT WAT PRASERTHSUTTAWAS) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : รศ. ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์. ๒๕๐ หน้า. ISBN 974 – 464 – 257 - 2

วัดประเสริฐสุทธาวาสมีจิตรกรรมเรื่องสามก๊กที่วาดลงในช่องสี่เหลี่ยมถึง ๓๖๔ ภาพ ในพระอุโบสถ ซึ่งมีแผ่นหินสลักบอกอายุการสร้างวัดในสมัยรัชกาลที่ ๓ อย่างไรก็ดี ภาพทั้งหมดนี้ ยังไม่ได้มีผู้ทำการตีความหรืออ่านความหมายอย่างสมบูรณ์ และศึกษาในรายละเอียด ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการตีความอ่านความหมายของภาพ พร้อมทั้งศึกษาถึงอิทธิพลจีนที่มีต่อภาพเหล่านี้ โดยใช้ประเด็นเรื่องเนื้อหา ตัวอักษรจีน และองค์ประกอบภายในภาพเป็นเครื่องมือในการศึกษา

การวิจัยในประเด็นของเนื้อหาโดยใช้วรรณกรรมสามก๊ก ฉบับภาษาจีนมาเทียบเคียงกับฉบับภาษาไทยที่แปลโดยเจ้าพระยาพระคลัง(หน) ซึ่งเป็นที่นิยมในสมัยนั้น ในประเด็นของตัวอักษรจีน ได้ศึกษาในระเบียบแบบแผนการใช้อักษรจีนในวัฒนธรรมจีน และในเรื่ององค์ประกอบทางศิลปกรรมภายในภาพ ได้นำมาเทียบเคียงกับศิลปกรรมในสถานที่อื่นๆ ที่แสดงถึงอิทธิพลจีน ทั้งในประเทศไทยและประเทศจีน

ผลจากการวิจัยได้พบว่า จิตรกรรมเรื่องสามก๊กทั้ง ๓๖๔ ภาพนี้ มีการนำเสนอที่อิงเนื้อหาตามวรรณกรรมสามก๊กในฉบับภาษาจีน มีทรรคนะคติมุมมองการใช้อักษรจีนตามระเบียบแบบแผนจีน พร้อมทั้งองค์ประกอบทางศิลปกรรมภายในภาพที่แสดงถึงอิทธิพลจีน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่างานจิตรกรรมจีนนี้เป็นฝีมือของช่างชาวจีน ซึ่งสอดคล้องกับผู้บริจาคเงินปฏิสังขรณ์วัดที่ได้ระบุนบนแผ่นหินสลักว่าเป็นชาวจีนจากมณฑลฝูเจี้ยน(ฮกเกี้ยน)

ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา ๒๕๔๘

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ .....